

Regels en Richtlijnen
voor de Examencommissie van de Tilburg
School of Management (TiSEM) van
Tilburg University
2011/2012

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN.....	4
TITEL 1. DEFINITIES	4
Artikel 1 Toepassingsbereik.....	4
Artikel 2 Begripsomschrijvingen.....	4
TITEL 2. SAMENSTELLING EN BENOEMING.....	5
Artikel 3 Samenstelling en benoeming van de Examencommissie.....	5
TITEL 3. TAAKOMSCHRIJVINGEN EN WERKWIJZE.....	5
Artikel 4 Algemene taakomschrijving.....	5
Artikel 5 Dagelijkse gang van zaken.....	6
Artikel 6 Besluiten van de Examencommissie.....	6
Artikel 7 Bevoegdheden van de Examencommissie.....	6
Artikel 8 Vrij onderwijsprogramma.....	6
Artikel 9 Mandaten.....	7
Artikel 10 Voorgenomen besluiten en de heroverwegingsprocedure.....	7
Artikel 11 Termijnen.....	8
Artikel 12 jaarverslag.....	8
TITEL 4. OVERIGE BEPALINGEN.....	6
Artikel 13 Registratie van colleges.....	9
HOOFDSTUK 2. ORGANISATIE EN COORDINATIE VAN TOETSEN.....	10
TITEL 1. AANMELDINGSPROCEDURE.....	10
Artikel 14 Aanmelden voor tentamens en toetsen.....	10
TITEL 2. DE AFNAME VAN TOETSEN EN TENTAMENS.....	10

Artikel 15 De afname van de toets of het tentamen.....	10
Artikel 16 Inhoud van toetsen en tentamens.....	11
Artikel 17 De orde tijdens schriftelijke toetsen en tentamens.....	11
Artikel 18 Surveillance.....	12
TITEL 3. FRAUDE.....	13
Artikel 19 Definitie fraude.....	13
Artikel 20 Anti-plagiaatsoftware.....	14
Artikel 21 Procedure en sanctie bij fraude.....	14
Artikel 22 Recidive.....	15
TITEL 4. VASTSTELLING RESULTAAT VAN EEN VAK.....	15
Artikel 23 Beoordeling resultaat van een vak.....	15
Artikel 24 Bewaartermijn toetsen.....	16
Artikel 25 Vaststelling uitslag examen en judicium.....	16
Artikel 26 Getuigschriften en verklaringen.....	17
HOOFDSTUK 3. SLOTBEPALINGEN.....	18
Artikel 27 Algemene hardheidsclausule.....	19
Artikel 28 Beroepsrecht.....	19
Artikel 29 Wijziging Regels en Richtlijnen voor de Examencommissie.....	19
Artikel 30 Inwerkingtreding.....	19

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

TITEL 1. DEFINITIES

Artikel 1 Toepassingsbereik

Deze regels en richtlijnen zijn van toepassing op de toetsen, tentamens en examens in alle opleidingen van de School, hierna te noemen de opleidingen, ongeacht wanneer met de opleiding is begonnen.

Artikel 2 Begripsomschrijvingen

1. de wet: de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW);
2. Examencommissie: een door het instellingsbestuur aangestelde commissie in de zin van artikel 7.12 van de wet;
3. onderwijs- en examenregelingen (OER): de onderwijs- en examenregelingen voor de opleidingen, zoals bedoeld in artikel 7.13 van de wet;
4. examinandus: degene die zich onderwerpt aan een toets, tentamen of examen;
5. examiner: het door de Examencommissie aangewezen personeelslid, dan wel externe expert, voor het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan;
6. vak: een onderwijseenheid van een opleiding in de zin van artikel 7.3 tweede lid van de wet;
7. examen: de verzameling met goed gevolg afgelegde tentamens van de tot een opleiding behorende onderdelen, eventueel aangevuld met een onderzoek van door de Examencommissie aangewezen examinatoren naar de kennis, inzicht en/of vaardigheden van de examinandus;
8. toets: een onderdeel van het tentamen;
9. tentamen: een onderdeel van het examen waarbij de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus met betrekking tot een bepaald onderdeel van de opleiding wordt beoordeeld, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek;
10. herkansing: de tweede mogelijkheid binnen het academisch jaar om een vak met goed gevolg af te ronden;
11. student: degene die is ingeschreven aan de universiteit voor het volgen van onderwijs en het afleggen van de toetsen, tentamens en het examen van een of meerdere opleidingen en die daarnaast de rechten heeft zoals omschreven in artikel 7.34 lid 1 van de wet;

12. extraneus: degene die is ingeschreven aan de universiteit voor het afleggen van tentamens van de onderwijseenheden behorend tot de opleiding, alsmede de examens af te leggen van die opleiding en die tevens het recht heeft van toegang tot de bij de instelling behorende inrichtingen en verzamelingen;
13. surveillant: een examiner dan wel een onder verantwoordelijkheid van de Examencommissie aangestelde persoon aanwezig tijdens toetsen en tentamens met het doel toezicht te houden op het ordentelijk en correct verloop van een toets of tentamen;
14. onderwijsperiode: de periode waarin het onderwijs binnen een opleiding wordt aangeboden in een blokken- dan wel semestersysteem;
15. School: Tilburg School of Economics and Management van Tilburg University;
16. Secretaris: ambtelijk secretaris van de Examencommissie belast met de ondersteuning van de commissie;
17. Educational Coordinator: degene die verantwoordelijk is voor een richting binnen de Research Masteropleiding;
18. Director of Graduate Studies: degene die verantwoordelijk is voor de Research Masteropleiding.
19. Opleidingsdirecteur: degene die verantwoordelijk is voor het aanwijzen van de examiner van een vak.

TITEL 2. SAMENSTELLING EN BENOEMING

Artikel 3 Samenstelling en benoeming van de Examencommissie

1. De voorzitter en de leden van de Examencommissie worden benoemd door de decaan onderwijs van de School, op basis van hun deskundigheid op het terrein van de opleidingen aan de School. Alvorens tot benoeming van een lid over te gaan, hoort de decaan de leden van de desbetreffende Examencommissie.
2. De Examencommissie wijst uit haar midden een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter aan indien deze niet zijn aangewezen door de vicedecaan onderwijs van de School.

TITEL 3. TAAKOMSCHRIJVINGEN EN WERKWIJZE

Artikel 4 Algemene taakomschrijving

De Examencommissie is het orgaan dat is ingesteld ten behoeve van het op objectieve en deskundige wijze vaststellen of een student voldoet aan de voorwaarden die de Onderwijs-

en examenregeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad.

Artikel 5 Dagelijkse gang van zaken

De voorzitter, of bij diens ontstentenis de plaatsvervangend voorzitter, is belast met de behartiging van de dagelijkse gang van zaken van de commissie en wordt daarbij ondersteund door de ambtelijk secretaris van de Examencommissie.

Artikel 6 Besluiten van de Examencommissie

1. De Examencommissie besluit bij gewone meerderheid van stemmen.
2. Staken de stemmen, dan geeft de stem van de voorzitter van de Examencommissie de doorslag.

Artikel 7 Bevoegdheden Examencommissie

De Examencommissie is bij wet bevoegd om:

- a. examinatoren aan te wijzen voor het afnemen van toetsen en tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan;
- b. te beslissen op een verzoek tot vrij onderwijsprogramma;
- c. te beslissen, onder door haar te stellen voorwaarden, dat niet ieder tentamen met goed gevolg afgelegd hoeft te zijn om vast te stellen dat het examen met goed gevolg is afgelegd;
- d. te beslissen of een toets mondeling, schriftelijk of anderszins moet worden afgenomen;
- e. vrijstellingen te verlenen voor het afleggen van een of meer tentamens;
- f. te beslissen over toestemming m.b.t. toegang tot een of meer onderdelen van het afsluitend examen;
- g. te beslissen of een aanvullend onderzoek naar de kennis en vaardigheden van een student nodig is;
- h. te beslissen over de verlenging van de geldigheidsduur van de met goed gevolg afgelegde tentamens;
- i. het getuigschrift en supplementen af te geven, nadat het instellingsbestuur daarvoor goedkeuring heeft verleend.

Artikel 8 Vrij onderwijsprogramma

Een verzoek tot goedkeuring van een vrij onderwijsprogramma als bedoeld in artikel 7.3c van de wet wordt door de student op een zodanig tijdstip bij de Examencommissie ingediend, dat goedkeuring redelijkerwijs kan worden gegeven voor het afleggen van de eerste toets of

tentamen, de termijnen waarbinnen de Examencommissie beslist in acht nemend. Het verzoek dient te zijn gemotiveerd.

Artikel 9 Mandaten

1. De Examencommissie heeft aan de examinatoren de volgende bevoegdheden gemandateerd:
 - a. het samenstellen en beoordelen van toetsen;
 - b. de ondertekening van getuigschriften.
2. De Examencommissie heeft de volgende bevoegdheden gemandateerd aan de secretaris, waarbij de voorbereidende werkzaamheden worden gedelegeerd aan de studieadviseurs, aan de toelatingscommissie van de betreffende opleiding, aan de examinatoren en aan de Educational Coordinator van CentER, mits deze worden afgehandeld conform de richtlijnen die door de Examencommissie zijn vastgesteld:
 - a. besluiten over toelating tot een opleiding op advies van de toelatingscommissie: de toelatingscommissie conform het bepaalde in deze regeling en de regeling toelatingsadviescommissie;
 - b. besluiten over vrijstellingen: de examinerator in samenwerking met de studieadviseur respectievelijk de Educational Coordinator;
 - c. besluiten over toestemming met betrekking tot toegang tot vakken en/of tot toetsen die onderdeel uitmaken van het examen: de examinerator in samenwerking met de studieadviseur respectievelijk de Educational Coordinator;
 - d. te beslissen of een toets moet worden afgelegd; hieronder vallen verzoeken tot vervanging van een verplicht vak: de examinerator in samenwerking met de studieadviseur respectievelijk de Educational Coordinator;
 - e. besluiten over een alternatieve toetskans: de examinerator in samenwerking met de studieadviseur respectievelijk de Educational Coordinator;
 - f. het accorderen van de samenstelling van keuzeruimte binnen de opleiding: de studieadviseur respectievelijk de Educational Coordinator;
2. De Examencommissie heeft aan de afdeling Roostering en Planning van het Onderwijsbureau TiSEM de bevoegdheid gedelegeerd de colleges en toetsen van de opleidingen in te plannen.
3. De Examencommissie kan, wanneer zij dat noodzakelijk acht en na melding hiervan aan de gemandateerde, de gemandateerde bevoegdheid zelf uitoefenen.

Artikel 10 Voorgenomen besluiten en de heroverwegingsprocedure

1. De secretaris kan voorgenomen besluiten meedelen aan de student.
2. Indien een student het niet eens is met een voorgenomen besluit op basis van artikel 10 lid 1, dan kan de student binnen 10 werkdagen na dagtekening van het voorgenomen

besluit schriftelijk een gemotiveerd verzoek tot heroverweging indienen bij de Examencommissie. De Examencommissie neemt op basis van dit heroverwegingsverzoek een besluit binnen 20 werkdagen na ontvangst hiervan. De Examencommissie kan deze termijn met ten hoogste 10 werkdagen verlengen en doet daarvan, voor afloop van de in de eerste volzin genoemde termijn, mededeling aan de student. Indien een verzoek tot heroverweging ongemotiveerd wordt ingediend, zal de Examencommissie de ontvangst van dit verzoek bevestigen maar zal het verzoek wegens gebrek aan motivering niet verder in behandeling nemen en zal het voorgenomen besluit tien dagen na dagtekening van het bericht van ontvangst als definitief aangemerkt worden. De tweede volzin van lid 3 van dit artikel is hierop van toepassing.

3. Indien de student geen verzoek tot heroverweging van het voorgenomen besluit, als bedoeld in het vorige lid, indient, wordt een voorgenomen besluit na tien werkdagen na dagtekening van het voorgenomen besluit, een definitief besluit. Hiertegen staat beroep zoals bedoeld in artikel 28 open, maar kan geen verzoek meer worden ingediend zoals bedoeld in lid 2 van dit artikel.
4. Bij ontstentenis van de (vice)voorzitter kan de secretaris besluiten genomen door de Examencommissie in naam van de (vice)voorzitter ondertekenen.

Artikel 11 Termijnen

1. Een schriftelijk verzoek aan de Examencommissie dient gemotiveerd te zijn. De Examencommissie beslist over een verzoek binnen 30 werkdagen na ontvangst van het verzoek. Deze termijn kan eenmaal met ten hoogste 10 werkdagen worden verlengd. Hiervan wordt voor afloop van de in de eerste volzin genoemde termijn, mededeling aan de student gedaan.
2. Een schriftelijk verzoek dient binnen 30 werkdagen nadat het besluit, waarop het verzoek ziet, bekend is gemaakt, te worden ingediend.
3. Ingeval een schriftelijk verzoek aan de Examencommissie niet aan alle eisen voldoet, zal de Examencommissie de ontvangst van het verzoek bevestigen, maar zal het verzoek wegens gebrek aan motivering niet verder in behandeling nemen.

Artikel 12 Jaarverslag

De Examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden. De Examencommissie verstrekt het verslag aan de vicedecaan onderwijs van de School.

TITEL 4. OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 13 Registratie van colleges

Voor het maken van beeld- of geluidsregistraties van colleges en andere onderwijsactiviteiten, ook al is dat slechts voor eigen gebruik ten behoeve van de studie, is voorafgaande toestemming van de docent noodzakelijk. Studenten mogen de registraties slechts voor eigen gebruik aanwenden en niet verder verspreiden zonder voorafgaande toestemming van de docent en Tilburg University.

HOOFDSTUK 2. ORGANISATIE EN COORDINATIE VAN TOETSEN

TITEL 1. AANMELDINGSPROCEDURE

Artikel 14 Aanmelden voor toetsen en tentamens

1. Studenten moeten zich aanmelden voor toetsen en tentamens bij de Centrale Studentenbalie. De hiervoor geldende procedure is te vinden op <http://www.tilburguniversity.edu/nl/studenten/studeren/tentamens/>
2. Deelname aan een toets of tentamen is slechts mogelijk indien de student zich tijdig en op de voorgeschreven wijze heeft aangemeld en wanneer aan de overige vereisten voor deelname, zoals de examinerator mogelijk bij een vak heeft gesteld, is voldaan, zoals bijvoorbeeld aanwezigheid bij de colleges. Deze overige vereisten worden bij aanvang van de colleges bekendgemaakt.

TITEL 2. DE AFNAME VAN TOETSEN EN TENTAMENS

Artikel 15 De afname van de toets of het tentamen

1. Regulier geplande toetsen en tentamens
 - a. Schriftelijke toetsen en tentamens worden afgenomen op data die door de Examencommissie worden vastgesteld en bekendgemaakt voor aanvang van het academisch jaar.
 - b. De data als bedoeld in onderdeel a, worden in beginsel niet gewijzigd, gevallen van overmacht uitgezonderd.
 - c. Wijzigingen als bedoeld in onderdeel b, kunnen uiterlijk geschieden óf tot en met één maand voor de nieuw bepaalde datum, dan wel één maand voor de initieel geplande datum, welke van de twee eerder is.
 - d. De Examencommissie voorkomt bij de vaststelling van de toets- en tentamendata en –tijdstippen dat toetsen of tentamens van vakken die binnen één nominale onderwijseenheid van één opleiding (zoals blok of semester) vallen gelijktijdig geroosterd worden.
 - e. In geval van gelijktijdige roostering van door student af te leggen toetsen of tentamens die niet nominaal binnen één onderwijseenheid van één opleiding vallen, is het de verantwoordelijkheid van de student dit aan het begin van het academisch jaar te melden bij afdeling Planning van het Onderwijsbureau van de School. Deze zal indien mogelijk hiermee rekening houden bij de vaststelling van de aanvangstijdstippen. Hier zijn echter geen rechten aan te ontleen.
2. Alternatief geroosterde (individuele) toetsen of tentamens
 - a. In geval van bijzondere omstandigheden kan de Examencommissie, na beoordeling van de bijzondere omstandigheden door de studieadviseur of studentendecaan, besluiten tot het toewijzen van een alternatief geroosterde (individuele) toets- of tentamengelegenheid ter vervanging van één van de in onderdeel a van het eerste lid bedoelde schriftelijke toetsen of tentamens dan wel als extra kans.

- b. De datum waarop de alternatief geroosterde (individuele) toets of tentamen wordt afgenomen wordt in het beginsel vastgesteld in onderling overleg tussen examinerator en examinandus, met inachtneming van een redelijke termijn.
 - c. De alternatief geroosterde (individuele) toets of tentamen kan zowel mondeling als schriftelijk worden afgenomen. De beslissing hiertoe is in beginsel ter beoordeling van de examinerator.
3. In beginsel geldt dat tweemaal per academisch jaar gelegenheid wordt geboden om een vak af te ronden op door de School vooraf vastgestelde data waar het schriftelijke toetsen betreft als bedoeld in artikel 16 lid 1 onderdeel a.

Artikel 16 Inhoud van toetsen en tentamens

1. Een toets of een tentamen kan de vorm hebben van bijvoorbeeld:
 - a. Een schriftelijk toets of tentamen, bestaande uit open en/of meerkeuzevragen
 - b. Een individuele thesis, paper of verslag
 - c. Een groepsopdracht, -paper of -verslag
 - d. Een dialoog tussen examinerator en examinandus
 - e. Een presentatie door de examinandus
 - f. Een combinatie van het hier bovenstaande
 Deze opsomming is niet limitatief.
2. De vragen en opgaven van een toets of een tentamen dienen representatief te zijn voor de stof van het vak. Deze stof van het vak wordt voor de aanvang van het onderwijs, dat op de toets of het tentamen voorbereidt, in hoofdzaak bekendgemaakt. Uiterlijk een maand voor het afnemen van de toets of het tentamen wordt de precieze omvang van de stof definitief bekend gemaakt.
3. Geruime tijd voor het afnemen van een toets of een tentamen stelt de examinerator de examinandi in de gelegenheid kennis te nemen van voorbeeldopgaven of een voorbeeld van een vergelijkbare toets of tentamen alsmede van de daarbij behorende antwoordindicaties zoals in het verleden afgenomen voor zover mogelijk.
4. De belasting van de vragen en opgaven van de toets of het tentamen dient redelijkerwijs de tijdsperiode van de toets of het tentamen niet te overschrijden.
5. De Examencommissie kan besluiten dat er voor een vak na de initiële toets slechts de mogelijkheid tot verbetering geboden wordt. Deelname aan een dergelijke verbetermogelijkheid is enkel mogelijk bij toetsen waarbij reeds geproduceerd werk voor de eerste beoordeling aangepast kan worden, zoals een paper, scriptie en opdracht e.d..
6. Toetsen in de vorm van tussentoets, groepsopdracht, presentatie en participatie zijn in beginsel niet herkansbaar.

Artikel 17 De orde tijdens schriftelijke toetsen en tentamens

1. De student dient zich ordentelijk te gedragen.
2. De student dient tijdens de toets of het tentamen de aanwijzingen van de surveillant op te volgen.
3. Voor deelname aan een toets of tentamen dient de examinandus op het aanvangstijdstip aanwezig te zijn op de locatie zoals vermeld op de tentamenoproep.
4. Wanneer de examinandus niet tijdig aanwezig is, dan het is het hem toegestaan om tot maximaal dertig minuten na aanvang van de toets of het tentamen deel te nemen aan de toets of het tentamen, met inachtneming van de regulier geroosterde eindtijd.

5. De examinandus dient plaats te nemen op de aan hem, via de tentamenoproep kenbaar gemaakte, toegewezen zitplaats, uitgezonderd die gevallen waarin de surveillant andere aanwijzingen geeft.
6. Bij deelname aan de toets of het tentamen is het de examinandus niet toegestaan de zaal te verlaten eerder dan na dertig minuten na aanvang van de toets of het tentamen.
7. De examinandus dient met betrekking tot de toets of het tentamen de richtlijnen op het voorblad van de toets of het tentamen en de aanvullende instructies van de surveillant in acht te nemen.
8. De examinandus is verplicht zich, op verzoek van de surveillant, te legitimeren met behulp van een Tilburg University studentenkaart, paspoort of rijbewijs. Tevens moet hij zijn oproep op verzoek kunnen tonen en dient hij de presentielijst te ondertekenen. Deze oproep dient echter niet als vervanging van de legitimatiemiddelen.
9. De examinandus die zich niet kan legitimeren, kan worden uitgesloten van deelname aan de desbetreffende toets of het desbetreffende tentamen. Bij deelname aan de toets of het tentamen besluit de Examencommissie tot het niet beoordelen van de toets of het tentamen.
10. De examencommissie besluit in beginsel tot het niet beoordelen van een toets of tentamen gemaakt door een examinandus die niet voorkomt op de door de Student Administration verstrekte lijst van degenen die zich hebben aangemeld en die ook geen oproepkaart kan tonen. Dit zal slechts anders zijn indien de examinandus bijzondere omstandigheden kan aantonen.
11. Bij deelname aan de toets of het tentamen later dan dertig minuten na aanvang van het tentamen besluit de Examencommissie tot het niet beoordelen van de toets of het tentamen.
12. Communicatiemiddelen (waaronder mobiele telefoons) en datahouders dienen vooraf te worden uitgeschakeld en buiten bereik van de examinandus te zijn.
13. De examinandus mag de tentamenzaal niet zonder toestemming van de surveillant verlaten.
14. Na het afronden van de toets of het tentamen, dan wel het aflopen van de toets- of tentamenduur, moet de examinandus de opgaven, tezamen met het antwoordvel en eventueel kladpapier inleveren. Het is niet toegestaan om deze stukken mee te nemen. Uitzonderingen op deze regel worden op het voorblad aangegeven.
15. Op alle toetsen en tentamens is titel 3 van toepassing.

Artikel 18 Surveillance

1. Een examiner dient tijdens het afleggen van de betreffende schriftelijke toets of het betreffende tentamen bereikbaar te zijn.
2. Student-assistenten of promovendi treden slechts als surveillant op onder verantwoordelijkheid van een hoogleraar, universitair (hoofd)docent of een toegevoegd docent.
3. De surveillance bij het afleggen van een tentamen geschiedt in beginsel door één of meer externe surveillanten onder verantwoordelijkheid van de examiner van dat examenonderdeel.
4. De surveillanten treden op vanwege de Examencommissie of examiner.
5. De surveillance bij tentamens kan nader omschreven worden in een surveillancereglement van de desbetreffende opleiding.

6. Bij onregelmatigheden tijdens de toets of het tentamen wordt er door de surveillant proces-verbaal opgemaakt dan wel een fraudemeldingsformulier ingevuld volgens de procedure zoals vermeld in artikel 21.
7. Slechts de Examencommissie is bevoegd naar aanleiding van een proces-verbaal een besluit te nemen. Toezeggingen gedaan door surveillanten en/of examinatoren naar aanleiding van dan wel voorafgaand aan een proces-verbaal worden in beginsel onbevoegd gedaan en worden daarom door de Examencommissie niet meegenomen bij het nemen van het desbetreffende besluit.

TITEL 3. FRAUDE¹

Artikel 19 Definitie fraude

1. Onder fraude wordt verstaan een handelen of nalaten daarvan door de examinandus dat tot gevolg heeft dat het vormen van een juist oordeel over zijn kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt gemaakt.
2. In ieder geval worden de volgende gevallen als fraude aangemerkt²:
 - a. Het voorhanden hebben tijdens een toets of tentamen van geschriften, elektronische apparatuur of enig ander middel met vergelijkbare eigenschappen of functie, waarvan de raadpleging of het gebruik tijdens de toets of het tentamen niet uitdrukkelijk is toegestaan;
 - b. Gedurende een toets of tentamen afkijken bij mede-examinandi of met hen of met anderen op enigerlei wijze, binnen of buiten de toets- of tentamenruimte, informatie uitwisselen;
 - c. Zich tijdens de toets of het tentamen uitgeven voor een ander persoon dan wel een ander persoon in de plaats van examinandus de toets of het tentamen laten afleggen;
 - d. De uitgereikte vraag- en/of antwoordformulieren verwisselen of met anderen uitwisselen;
 - e. Voorafgaand aan de toets of het tentamen zichzelf of één of meer mede-examinandi in het bezit stellen van vragen, opgaven of antwoorden van de desbetreffende toets of tentamen;
 - f. Het aanbrengen van wijzigingen in de uitwerking van de toets of het tentamen nadat de tijd waarbinnen de toets of het tentamen afgerond dient te worden is verstreken en/of de uitwerkingen zijn ingeleverd;
 - g. In een scriptie of ander werkstuk gegevens, teksten, redeneringen of gedachten van anderen of uit eigen werk overnemen zonder correcte bronvermelding volgens de binnen de wetenschap algemeen aanvaarde regels. Hiervan is onder meer sprake als:
 - passages uit het werk van een ander nagenoeg woordelijk zijn overgenomen zonder correcte bronvermelding en zonder aanhalingstekens en/of passages uit het werk van een ander zijn geparafraseerd zonder dat is aangegeven dat

¹ De huisregels van Tilburg University met betrekking tot fraude en plagiaat zijn te vinden op: <http://www.tilburguniversity.edu/nl/studenten/studeren/fraude/>.

² Voor instructies over bronvermelding en plagiaat met voorbeelden zie: <http://www.tilburguniversity.edu/nl/over-tilburg-university/bibliotheek/instructie/plagiaat/index.html> en <http://www.tilburguniversity.edu/nl/studenten/studeren/bibliotheek/bronvermelding/>.

- het hier de opvatting of gedachtegang van een ander betreft en zonder bronvermelding;
- uitgewerkte ideeën of vondsten van een ander worden gepresenteerd als eigen ideeën of vondsten;
- h. Bij het uitvoeren van een (afstudeer)onderzoek de onderzoeksresultaten manipuleren of niet correct weergeven, een en ander met het oogmerk van misleiding. Hiervan is onder meer sprake als:
- gegevens gebruikt voor het onderzoek worden verdraaid, worden verzonnen of onverantwoord selectief worden weergegeven;
 - standpunten, interpretaties en conclusies van anderen met opzet verdraaid worden weergegeven;
- i. Het gelegenheid geven dan wel aanzetten van medestudenten of mede-examinandi tot fraude;
- j. Het zonder toestemming van de examinerator gebruik maken van bij een ander vak reeds geproduceerd eigen werk;
- k. Het inschrijven voor of het deelnemen aan een toets of een tentamen waarvoor men door de Examencommissie is uitgesloten;
- l. Het niet afgeven van bewijsmaterialen als bedoeld in artikel 19 lid 2 dan wel het niet aanbieden van schriftelijke stukken voor plagiaatcontrole als bedoeld in artikel 20 lid 1;
- m. Het zonder toestemming van de surveillant verlaten van de tentamenzaal voordat de opgaven en uitwerkingen van de toets of tentamen zijn ingeleverd.
3. Indien bij groepswerk plagiaat wordt geconstateerd, wordt het plagiaat aan ieder van de groepsleden in gelijke mate toegerekend. Op het groepslid berust de bewijslast van het tegendeel.
4. Indien in een Bachelor Thesis of in een Master Thesis plagiaat/fraude wordt geconstateerd, wordt de desbetreffende Thesis ongeldig verklaard. De Thesis is niet voor herkansing vatbaar en er dient een geheel nieuwe Thesis te worden geschreven.

Artikel 20 Anti-plagiaatsoftware

1. De School maakt gebruik van anti-plagiaatsoftware Ephorus. Met het oog op de controle op plagiaat en/of fraude kan de examinerator de examinandus verplichten een schriftelijk werkstuk ook elektronisch in te leveren.
2. De werkstukken die door middel van de anti-plagiaatsoftware zijn gecontroleerd worden opgenomen in een database. Deze database is eigendom van Tilburg University en wordt door Ephorus bijgehouden met de door Tilburg University geplaatste documenten.
3. De in het tweede lid bedoelde database is een zogenaamde 'gesloten' database die enkel geraadpleegd wordt op basis van een ander stuk. Docenten en medewerkers van Tilburg University, die op basis van hun functie daartoe toestemming van Tilburg University hebben gekregen, kunnen werkstukken ter controle aanbieden.

Artikel 21 Procedure en sanctie bij fraude

1. Door de examinerator en/of surveillant geconstateerde fraude wordt door hem onmiddellijk medegedeeld aan de examinandus en hij maakt daarvan aantekening bij

het door de examinandus in te leveren of ingeleverd werk. Daarbij is de examiner of surveillant bevoegd de bij de fraude gebruikte materialen of apparatuur als bewijsstuk in te nemen voor zover en zo lang als voor controle noodzakelijk is.

2. Zo spoedig mogelijk na afloop van de desbetreffende schriftelijke toets of tentamen, brengt de examiner en/of de surveillant aan de Examencommissie verslag uit over de geconstateerde feiten resp. de vermoede fraude met gebruikmaking van het daartoe bestemde fraudemeldingsformulier. Hierop is artikel 18 lid 7 van overeenkomstige toepassing.
3. Tijdens de behandeling en beoordeling van de verdenking van fraude door de Examencommissie krijgt de examinandus de gelegenheid gehoord te worden alvorens de Examencommissie tot een beslissing overgaat.
4. Afhankelijk van de ernst van de gepleegde fraude en met inachtneming van de beginselen van rechtsgelijkheid en proportionaliteit kan de Examencommissie besluiten tot uitsluiting van de tentamens gedurende een periode van maximaal één jaar.
5. Bij ernstige fraude kan het instellingsbestuur op voorstel van de Examencommissie de inschrijving voor de opleiding van de betrokkene definitief beëindigen.
6. In beginsel worden bij een eerste vergrijp de volgende maatregelen opgelegd:
 - a. Ongeldig verklaren van de toets of het tentamen;
 - b. Uitsluiting van toets- of tentamenmomenten van de vakken binnen de opleiding gedurende de lopende en/of eerstvolgende onderwijsperiode.
7. De Examencommissie stelt de examinandus zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is schriftelijk in kennis van haar besluit onder vermelding van de beroepsmogelijkheid bij het College van Beroep voor de Examens.

Artikel 22 Recidive

1. De Examencommissie kan bij de vaststelling van een maatregel bedoeld als onder artikel 21 vierde, vijfde en zesde lid, de omstandigheid van eerder door de examinandus gepleegde en vastgestelde fraude mede in aanmerking nemen.
2. Bij herhaaldelijk gepleegde en vastgestelde ernstige fraude kan het instellingsbestuur op voorstel van de Examencommissie de inschrijving voor de opleiding van de betrokkene definitief beëindigen.

TITEL 4. VASTSTELLING RESULTAAT VAN EEN VAK

Artikel 23 Beoordeling resultaat van een vak

1. De examiner is bevoegd tot vaststelling van het resultaat van een vak.
2. Bij een vak waarbij meerdere toetsen worden afgenomen, wordt het cijfer van elke toets uitgedrukt in tienden. Het eindcijfer wordt dan samengesteld uit de cijfers, behaald voor de toetsen afzonderlijk. De desbetreffende examinatoren bepalen de weging van de cijfers voor de toetsen en maken deze weging uiterlijk bij of voor aanvang van de colleges openbaar. Tevens bepalen zij of - en zo ja hoe- onvoldoende resultaten voor toetsen kunnen worden gecompenseerd en maken dit bij of voor aanvang van de colleges openbaar. De publicatie als bedoeld in de twee voorgaande volzinnen worden uiterlijk één dag na de aanvang van het eerste college op Blackboard gedaan.

3. Het resultaat van een vak wordt uitgedrukt in een schaal van 0 tot 10, met een interval van 0,5. Een 5,5 wordt niet toebedeeld: bij een cijfer vanaf 4,75 tot en met 5,49 wordt het resultaat afgerond op 5,0 en bij een cijfer vanaf 5,50 tot en met 6,24 wordt het resultaat afgerond op 6,0.
4. De student heeft het vak succesvol afgerond wanneer het resultaat van een vak minimaal 6,0 is, dan wel "voldoende".
5. De examinator kan bepalen dat een vak enkel succesvol afgerond kan worden als er voor een of meerdere toetsen een minimum resultaat is behaald.
6. De examinator kan bepalen dat (delen van) groepsopdrachten individueel worden getoetst.
7. Examinatoren kunnen aanvullende eisen stellen, zoals bijvoorbeeld een aanwezigheidseis bij colleges. Deze aanvullende eisen worden bij of voor aanvang van de colleges van een vak bekendgemaakt. Het niet voldoen aan die eisen kan tot gevolg hebben dat geen resultaat wordt vastgesteld. De publicatie van de aanvullende eisen en de daaraan verbonden gevolgen worden uiterlijk één dag na aanvang van het eerste college op Blackboard gedaan.
8. In geval van meerdere toetspogingen voor een vak geldt het hoogste resultaat.
9. In geval van een verbetermogelijkheid, zoals bedoeld in artikel 16, vijfde lid, kan de examinator besluiten dat het te behalen resultaat van de toets wordt gesteld op maximaal 6.0.
10. Het resultaat van toetsen als bedoeld in lid 2 is geldig gedurende het academisch jaar waarin deze toetsen zijn afgelegd. Uitzondering op deze regel staat ter beoordeling van de examinator en dient uiterlijk bij of voor aanvang van de colleges te worden gecommuniceerd. De publicatie van de uitzondering wordt uiterlijk één dag na aanvang van het eerste college op Blackboard gedaan.
11. Het resultaat van een niet herkansbare toets telt in principe niet mee in het resultaat van het vak bij de herkansing. De examinator kan hier van afwijken. Dit moet uiterlijk bij of voor aanvang van de colleges worden meegedeeld. De publicatie van de uitzondering wordt uiterlijk één dag na aanvang van het eerste college op Blackboard gedaan.

Artikel 24 Bewaartermijn toetsen

Uitwerkingen van schriftelijke toetsen en tentamens dienen twee jaar te worden bewaard. Na deze termijn kunnen de toets- en tentamenuitwerkingen worden vernietigd.

Artikel 25 Vaststelling uitslag examen en judicium

1. Een examen is gehaald indien de examinandus alle programmaonderdelen van de opleiding met een voldoende resultaat heeft afgerond en -waar nodig- indien het aanvullend onderzoek door de Examencommissie aangewezen examinatoren naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus met goed gevolg is afgerond.
2. Vaststelling van de uitslag van het examen geschiedt door de Examencommissie. Als een student met lof of met genoegen heeft gepresteerd, wordt een judicium toegekend.
 - Voor een bachelordiploma:
 - a. Een bachelorstudent heeft met lof (cum laude) gepresteerd als hij gemiddeld over alle onderdelen van het examen een cijfer van ten minste 8 heeft behaald en voor de bachelorthesis een cijfer van ten minste 8.

- b. Een bachelorstudent heeft 'met genoeg' gepresteerd als hij gemiddeld over alle onderdelen van het examen een cijfer van ten minste 7.5 heeft behaald en voor de bachelorthesis een cijfer van ten minste 7.5.
- c. Bij de bepaling van het gemiddelde wordt de studielast per onderdeel meegewogen.
- d. Er wordt geen judicium toegekend als aan de student vrijstellingen zijn verleend ter waarde van meer dan 60 ECTS.
- e. In uitzonderlijke gevallen kan de Examencommissie een predikaat verlenen bij een gemiddelde dat afwijkt van de in onderdeel a en onderdeel b genoemde gemiddelden.
- f. De student die in het studiejaar 2007/8 of eerder voor het eerst heeft ingeschreven voor een bacheloropleiding van de School en vóór 1 september 2011 het bachelorexamen behaalt, verkrijgt het judicium conform de oude regeling (Regels en Richtlijnen voor de Examencommissie 2006/7). Vanaf 1 september vervalt deze regeling en wordt het judicium verkregen wanneer wordt voldaan aan de eisen van onderdeel a of onderdeel b.

Voor een masterdiploma:

- g. Een masterstudent heeft met lof (cum laude) gepresteerd als hij gemiddeld over alle onderdelen van het examen een cijfer van ten minste 8 en geen cijfer lager dan 7 heeft behaald en voor de masterthesis een cijfer van ten minste 8.
- h. Een masterstudent heeft 'met genoeg' gepresteerd als hij gemiddeld over alle onderdelen van het examen een gemiddeld cijfer van ten minste 7.5 heeft behaald en voor de masterthesis een cijfer van ten minste een 7.5.
- i. Bij de bepaling van het gemiddelde wordt de studielast per onderdeel meegewogen.
- j. Er wordt geen judicium toegekend als aan de student vrijstellingen zijn verleend ter waarde van meer dan 20% van het totaal aantal ECTS van de master.
- k. In uitzonderlijke gevallen kan de Examencommissie een predikaat verlenen bij een gemiddelde dat afwijkt van de in onderdeel g en onderdeel h genoemde gemiddelden.

Artikel 26 Getuigschriften en verklaringen

1. Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd, wordt door de Examencommissie een getuigschrift uitgereikt. Het getuigschrift wordt getekend door of namens de voorzitter van de Examencommissie
2. Op het getuigschrift als bedoeld in lid 1 wordt vermeld welke onderdelen het examen heeft omvat en, in voorkomende gevallen, welke bevoegdheid daaraan is verbonden.
3. Bij het getuigschrift wordt zowel een Nederlandstalige als een Engelstalige cijferlijst verstrekt.
4. De Examencommissie voegt aan een getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde afsluitend examen, een supplement toe. Het supplement heeft tot doel inzicht te verschaffen in de aard en inhoud van de afgeronde opleiding, mede met het oog op internationale herkenbaarheid van opleidingen. Het supplement bevat in elk geval de volgende gegevens:
 - a. de naam van de opleiding en de instelling die de opleiding verzorgt,
 - b. dat het een opleiding in het wetenschappelijk onderwijs betreft,
 - c. een beschrijving van de inhoud van de opleiding, en

d. de studielast van de opleiding.

Het supplement wordt opgesteld in het Nederlands of Engels en voldoet aan het Europees overeengekomen standaardformat.

5. Degene die meer dan één tentamen met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie geen getuigschrift kan worden uitgereikt, ontvangt desgevraagd een door de Examencommissie af te geven verklaring waarin in elk geval de tentamens zijn vermeld die door hem met goed gevolg zijn afgelegd.

HOOFDSTUK 3. SLOTBEPALINGEN

Artikel 27 Algemene hardheidsclausule

De Examencommissie kan in geval van onbillijkheden, in individuele gevallen ten voordele van de student een uitzondering maken op de voorgaande artikelen.

Artikel 28 Beroepsrecht

Tegen besluiten van de Examencommissie staat gedurende zes weken nadat deze aan de student bekend zijn gemaakt, beroep open bij het College van Beroep voor de Examens, bedoeld in artikel 7.60 van de wet.

Artikel 29 Wijziging Regels en Richtlijnen voor de Examencommissie

Geen wijzigingen vinden plaats, die van toepassing zijn op het lopende studiejaar, tenzij de belangen van examinandi hierdoor redelijkerwijs niet worden geschaad.

Artikel 30 Inwerkingtreding

Deze regels en richtlijnen treden in werking op 29 augustus 2011.

Aldus vastgesteld door de Examencommissie voor de opleidingen van de Tilburg School of Economics and Management op 10 augustus 2011.